

Final Exam: Linguistics

- 1) Řeč mluvená a řeč psaná – řečové funkce, odlišnosti, grafém vs. hláska v češtině, disciplíny studující zvuk řeči
Spoken and Written Language – functions, differences, grapheme vs. sound in Czech, disciplines focusing on speech sounds
- 2) Produkce řeči – mluvní orgány, princip realizace českých vokálů a konsonantů z hlediska artikulace (apertura vs. striktura), akustické vlastnosti českých vokálů a konsonantů
Speech production – organs, principles of Czech sounds' realization according to articulation (aperture vs. stricture), acoustic features of Czech vowels and consonants
- 3) Změny hlásek v řeči – akomodace, asimilace, další hláskové změny
Sound changes in a speech – accommodation, assimilation, other sound changes
- 4) Suprasegmentální jevy v češtině – slovní a větný přízvuk, intonace a melodie, frázování (realizace pauzy), mluvní tempo
Suprasegmental features in Czech – word accent and sentence accent, intonation and melody, phrasing (pause realization), speech rate
- 5) Fonologie a morfonologie – hláska, foném, morfoném, alofon, základní vztahy mezi fonémy, kombinatorika fonémů – slabika
Phonology and morphonology – sound, phoneme, morphoneme, the basic interactions between phonemes, phonemes combinatorics – syllable
- 6) Deklinační typy substantiv, gramatický rod, životnost
Declension types of nouns, grammatical gender, (in)animacy
- 7) Funkce pádu v češtině – gramatická funkce, funkce sémantická
Functions of the case in Czech - grammatical function, semantic function
- 8) Slovesné tvary určité a neurčité (minulé a pasivní participium), slovesné tvary analytické
Definite and indefinite verbal forms (past and passive participles), analytical verbal forms
- 9) Slovesný čas a jeho vztah ke slovesnému vidu, vidové dvojice
Verbal tense and its relation to verbal aspect, aspectual pairs
- 10) Slovesný způsob – indikativ, imperativ, kondicionál
Verbal mood – indicative, imperative, conditional
- 11) Czech Vocabulary and the most important Czech dictionaries
Česká slovní zásoba a nejvýznamnější české slovníky
- 12) Základní slovotvorné procesy
Basic word-formation processes

- 13) Výpůjčky v české slovní zásobě
Borrowed words in the Czech vocabulary
- 14) Sémantické aspekty vztahů v české slovní zásobě
Semantic aspects of relationships in the Czech vocabulary
- 15) Česká frazeologie
Czech Phraseology
- 16) Syntaktický plán, struktura věty a větné členy. Sloveso a jeho valence, vazby častých českých sloves.
Syntactic plan, sentence structure and parts. The verb and its valency, verb patterns of frequent Czech verbs.
- 17) Věta a souvětí. Souvětí souřadné a podřadné. Typy vedlejších vět. Spojovací prostředky parataktické a hypotaktické a jejich užití.
Clause and sentence. Compound and complex sentences. Types of subordinate clauses. Paratactic and hypotactic connectives and their use.
- 18) Věta a výpověď. Polovětné konstrukce, tzv. nevětné výpovědi. Komunikační funkce.
Sentence and utterance. Half-sentence constructions, so-called nonsentence utterances. Communicative functions.
- 19) Slovosled a aktuální členění výpovědi. Spojovací prostředky za hranicí věty.
Word order and the current structure of the utterance. Connectives beyond the sentence.
- 20) Modalita a modální význam. Typy modality a její vyjadřování v češtině.
Modality and modal meaning. Types of modality and its expression in the Czech language.

Final Exam: Literature

- 1) Společenská a kulturní situace v České republice po roce 1989. Rozdíly mezi obdobím normalizace a společností v devadesátých a nultých letech (cenzura, knižní trh, underground atd.)
Social and cultural situation in the Czech Republic after 1989. Differences between the situation in the 1990s/2000s and during the period of „normalization“ (censorship, book-market, underground etc.).
- 2) Postmoderní situace. Jak definujeme postmodernu ve filozofii a literatuře, současní čeští autoři ovlivnění postmodernou (Milan Kundera, Miloš Urban, Jiří Kratochvíl atd.).

Postmodern situation. What is the definition of postmodernity both in philosophy and in literature, contemporary Czech writers influenced by postmodernity (Milan Kundera, Miloš Urban, Jiří Kratochvíl etc.).

- 3) Populární a mainstreamová literatura. Kteří současní čeští autoři jsou mezi čtenáři nejpobulárnější (M. Viewegh, P. Harl, K. Tučková...), jak můžeme definovat jejich poetiku/styl; které žánry jsou dnes nejpobulárnější (detektivky, historické romány, bildungsroman, fantasy...).
- Popular and mainstream literature. Who are the most popular contemporary Czech writers (M. Viewegh, P. Hartl, K. Tučková...), how can we define their poetics/style, which genres are popular nowadays (detective fiction, historical fiction, young-adult, fantasy...).
- 4) Současná česká poezie a drama. Jak můžeme klasifikovat současnou českou poezii, kteří básníci a dramatici jsou populární u čtenářů či uznávaní kritikou. Kde dnes můžeme číst poezii (literární časopisy, sociální sítě, literární weby).
- Contemporary Czech poetry and drama. How can we classify Czech poetry nowadays, who are some popular/recognized Czech poets and dramatists. Where can we read poetry nowadays (literary magazines, social networks, web pages...).
- 5) Nejdůležitější témata v rámci polistopadového (meta)literárního diskurzu. Problematika autenticitní prózy, angažované poezie, postmoderní fikce či postavení české literatury v evropském kontextu.
- Most important topics discussed in the literary community after 1989. The problem of „authentic literature“, engaged poetry, postmodern fiction, position of Czech literature in the European discourse etc.
- 6) Proměny české literatury 20. století v návaznosti na společenské a politické změny. Jak působily na podobu či organizaci české literatury významné politické události (zánik Rakousko-Uherska, nacistická okupace, komunistický puč, invaze vojsk Varšavské smlouvy).
- Transformations of Czech literature during the 20th regarding the political and social situation. How was Czech literature influenced by the changes in political discourse (eg. the end of the Austro-Hungarian Empire, occupation by Nazi Germany, communist coup d'état, Soviet invasion...)
- 7) Klasifikace české meziválečné literatury. Které skupiny či proudy byly nejnvlivnější (Devětsil, Literární skupina, katoličtí spisovatelé, čapkovští liberální demokraté...).
- Classification of the Czech literature in the interwar period. Which groups or movements were most influential (Devětsil, Literární skupina, catholic writers, liberal democrats around Karel Čapek...).
- 8) Světoznámí čeští spisovatelé meziválečného období. Kteří čeští autoři meziválečné éry jsou dnes známí v zahraničí, jak můžeme popsat jejich poetiku (Franz Kafka, Jaroslav Hašek, Jaroslav Seifert, Karel Čapek...).

World-renowned Czech writers of the interwar period. Which Czech authors of the interwar period are nowadays famous abroad and how can we describe their poetics (Franz Kafka, Jaroslav Hašek, Jaroslav Seifert, Karel Čapek...).

- 9) Klasifikace české literatury mezi lety 1948 až 1989. Které tři „proudy“ literatury obvykle rozlišujeme (oficiální, exilová a samizdatová literatura), kteří spisovatelé náležejí mezi významné zástupce těchto skupin a jak se od sebe proudy odlišovaly.
Classification of the Czech literature between 1948–1989. What were the three types of literary production after 1948/1968 (official literature, literature in exile, samizdat), who were some important representatives of those groups and what distinguished them from each other.
- 10) Nejvýznamnější či světově proslulí čeští spisovatelé druhé poloviny 20. století. Kterí čeští spisovatelé získali mezinárodní uznání, případně ocenění českých čtenářů či literárních kritiků (Milan Kundera, Bohumil Hrabal, Arnošt Lustig, Josef Škvorecký...).
Most important/world-renowned Czech writers of the second half of the 20th century. Which Czech authors were either popular abroad or recognized by the Czech audience / literary critics (Milan Kundera, Bohumil Hrabal, Arnošt Lustig, Josef Škvorecký...).
- 11) Socio-politické pozadí českého národního obrození. Jaká byla v českých zemích politická a společenská situace na konci 18. století, kteří autoři náležejí k nejdůležitějším postavám první fáze obrození (J. Dobrovský, J. Jungmann...).
Socio-political background of the Czech National Revival. What was the political and social situation in the Czech lands at the end of the 18th century, who were the most prominent figures of the first phase of the revival movement (J. Dobrovský, J. Jungmann...).
- 12) Milníky počátečních fází národního obrození. Které zásadní kroky vedly k oživení českého jazyka a literatury (Jungmannův překlad Miltonova Ztraceného ráje, sbírání lidových písní a pohádek, texty K. H. Máchy a K. J. Erbena atp.)
Milestones of the early stages of the national revival. What were the most important steps towards the revival of the Czech language and literature (Jungmann's translation of Milton's Paradise Lost, collections of folk-songs and fairy tales, books written by K. H. Mácha and K. J. Erben etc.).
- 13) Májovci. Které autory řadíme k tzv. „májovcům“ (J. Neruda, K. Světlá, V. Hálek...), jaké byly jejich hlavní cíle a jak můžeme popsat jejich poetiku.
The May School. Which authors are considered to be members of the so-called May School (J. Neruda, K. Světlá, V. Hálek...), what was their main goal and how can we describe their poetics.
- 14) Ruchovci, lumírovci a literární realismus. Kterí autoři náležejí k oběma významným skupinám (S. Čech, K. Světlá, V. Hálek...), jaká témata tvořila jádro jejich sporů. Jaká byla specifika českého literárního realismu.

Ruchovci, lumírovci and the literary realism. Who were the prominent figures of both groups (S. Čech, J. V. Sládek, J. Vrchlický...) and what was the crux of their debates. What were the specifics of the Czech mutation of literary realism.

15) Česká literatura na přelomu 19. a 20. století. Kterí autoři (F. X. Šalda, S. Machar, O. Březina...) a literární směry (dekadence, symbolismus, naturalismus) formovali podobu české literatury na konci 19. a začátku 20. století
Fin de siècle and the Czech literature. What were the most influential authors (F. X. Šalda, S. Machar, O. Březina...) and genres/movements (decadence, symbolism, naturalism...) at the end of the 19th century and the beginning of the 20th century.

16) Středověká literatura (Kosmova kronika, Dalimilova kronika, dvorská lyrika). Významná díla literatury doby vlády Karla IV. (Vita Caroli, Život svaté Kateřiny ad.)
Czech medieval literature (Kosmas' Chronicle, Dalimil's Chronicle, court poetry). Important works of literature of the reign of Charles IV (Vita Caroli, Life of St Catherine, etc.)

17) Jan Hus a husitství. Vynález knihtisku. Literatura raného humanismu v českých zemích (Hynek z Poděbrad, Bohuslav Hasištejnský, cestopis Václava Šaška z Bířkova ad.)
Jan Hus and Hussitism. The invention of the book printing. Literature of early humanism in the Czech lands (Hynek of Poděbrady, Bohuslav Hasištejnský, travelogue of Václav Šašek of Bířkov, etc.)

18) Literatura vrcholného humanismu (16. století – počátek 17. století). Cestopisy (Kryštof Harant z Polžic), kroniky (Václav Hájek z Libočan), tiskaři (Daniel Adam z Veveslavína)
Literature of High Humanism (16th century - early 17th century). Travelogues (Kryštof Harant of Polžice), chronicles (Václav Hájek of Libočany), book printers (Daniel Adam of Veveslavín)

19) Jan Amos Komenský, jeho život a dílo. Jednota bratrská a její přínos české kultuře (Jan Blahoslav, překlad Bible kralické)
Jan Amos Komenský (Comenius), his life and work. Unity of the Brethren and its contribution to Czech culture (Jan Blahoslav, translation of the Bible of Kralice)

20) Barokní literatura. Duchovní poezie (Fridrich Bridel, Adam Michna z Otradovic), kázání (Antonín Koniáš), historiografie (Bohuslav Balbín)
Baroque literature. Spiritual poetry (Fridrich Bridel, Adam Michna of Otradovice), sermons (Antonín Koniáš), historiography (Bohuslav Balbín)

